

(ก)

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยศาสตร์ ก้าวสู่ปีที่ 19 แล้ว กองบรรณาธิการจึงเห็นควรปรับปรุงโฉมของวารสารให้น่าหยิบจับ น่าอ่าน และดูมีรสนิยมน ส่วนเนื้อหาด้านในยังคงมีความหลากหลายเช่นเดิม โดยเน้นให้เห็นสายสัมพันธ์ที่ตัดไม่ขาดระหว่างมนุษยศาสตร์กับศาสตร์แขนงอื่นที่เกี่ยวข้อง ในยุคสมัยที่ “รั้วล้อม” ของสาขาวิชา กำลังถูกสั่นคลอนหรือพังทลายไปแล้ว

ในวารสารฉบับนี้มีบทความเกี่ยวกับตัวอักษรที่ใช้ในการพิมพ์เอกสาร แม้จะดูเหมือนว่าจะเกี่ยวข้องกับทางศิลปะมากกว่า แต่ถ้าพินิจให้ดี ข้อเสนอของผู้เขียนย่อมโยงสัมพันธ์เข้ากับสาขาการพิมพ์ศึกษา (Publishing Studies) อันเป็นแขนงหนึ่งของการเรียนการสอนสาขามนุษยศาสตร์ของสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ เช่นเดียวกับการรู้เท่าทันสื่อโฆษณาทางอินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) อันเป็นแขนงวิชาที่กำลังได้รับความสนใจมากขึ้น

บทความที่เกี่ยวข้องกับภาษา ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรมในฉบับนี้ ยังคงปรากฏเช่นเดียวกับฉบับที่ผ่านมา การศึกษาภาษาที่ผู้เขียนบทความในฉบับนี้ นำเสนอล้วนน่าสนใจไม่ว่าจะเป็นภาษาในโฆษณาเครื่องสำอาง หรือภาษาในนิตยสารบนอากาศยานที่มีกลวิธีทางภาษาที่มีลักษณะเด่น ต่างกับภาษาในสื่ออื่น ๆ นอกจากนั้นยังมีบทความที่ศึกษาเนื้อหาในคัมภีร์ศาสนาและวรรณกรรมคำพยากรณ์ที่ไม่ใคร่มีใครรู้จักเท่าใดนัก รวมทั้งการศึกษาวารสารทางวรรณกรรมอันเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาสถาบันวรรณกรรม ที่ยังมีงานศึกษาในเรื่องนี้จำนวนไม่มากนักเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่าบทความของวารสารมนุษยศาสตร์ฉบับนี้มีส่วนในการเบิกขยายความรู้ในสาขามนุษยศาสตร์ให้กว้างขวางออกไปด้วย

(๗)

ในการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่สื่อและหน่วยงานต่าง ๆ นิยมนำเสนอให้เห็นด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องศึกษาเช่นกัน วารสารฯ ฉบับนี้จึงได้ติดตามคัดสรรบทความเกี่ยวกับนวนิยายฟิลิปปินส์มานำเสนอ รวมทั้งบทวิจารณ์หนังสือที่ว่าด้วยความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสที่จะช่วยไขข้อข้องใจว่าท่ามกลางความชมชอบในการศึกษาภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงของนิสิตนักศึกษา และการส่งเสริมให้ศึกษาภาษาอาเซียนที่กำลังอยู่ในภาวะหน่ออ่อน ภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาโลกยังคงความสำคัญอย่างไร ทั้งหมดติดตามได้ในวารสารฯ

ภาพปกของวารสารฉบับนี้คือ “The Money Changer and His Wife” (1514) โดย Quentin Metsys แม้จะเป็นภาพที่วาดมานานหลายร้อยปีแล้ว แต่พิศดูก็ครั้งก็ยังเห็นว่าน่าสนใจ ไม่น่าเชื่อว่าจะลากเข้าความเกินไปได้หรือไม่ หากจะอ่านภาพนี้ให้เข้ากับยุคสมัยที่เราต้องตั้งคำถามกับจุดยืนของมนุษยศาสตร์ เรายืนอยู่ตรงไหนในโลกที่มีแรงเครียดระหว่างทุนนิยมกับการศึกษา และเป็นโลกใบเดียวกับที่เกียรติภูมิของสถาบันอุดมศึกษากำลังถูกนำเสนอในฐานะ “ตราสินค้า”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนัย ประสานนาม
บรรณาธิการ